

Expedice Ústavu pro klasickou archeologii FF UK posunula hranice dávné Baktrie

Česko-uzbecká archeologická expedice v těchto dnech přepsala dějiny pomezích oblastí dnešního Afghánistánu a Uzbekistánu! Po 40 letech dohadů stanovila hranici baktrijského království a dokázala, že jako první ji osídlili a před nájezdníky ze severu chránili už Řekové. Vpád Alexandra Makedonského stál ve skutečnosti na počátku vrcholného rozvoje Baktrie!

Dokládá to pět nových sídlišť helénistického období objevených česko-uzbeckou expedicí v podhůří Bajsún Tau. Doposud se předpokládalo, že se řecko-makedonské osídlení při severní hranici tohoto nejvýchodnějšího z helénistických království omezovalo na jednu dvě pevnosti. Nejnovější nedestruktivní výzkum česko-uzbecké expedice ale ukazuje, že kromě pevností vznikla i zde síť venkovských sídlišť, zakládaných na výhodných polohách v úrodných údolích menších řek.

Expedice upřesnila také datace některých již známých helénistických pevností a sídlišť. Jde především o hlavní 1,5 km dlouhou hradbu, uzavírající kdysi průchod horami ze Sogdu do Baktrie. Archeologové doposud předpokládali, že sice měla základy z doby řecko-baktrijské, hlavní období fungování ale stanovovali do mladší doby. Rozsáhlé sběry nyní tuto představu korigují: téměř všechn archeologický materiál je helénistický, byli to právě Řekové, kdo tuto hranici neprodyšně uzavřeli a střežili před vpády kočovníků ze severu.

„Díky novým objevům se obraz vývoje tohoto regionu po vpádu Alexandra Makedonského zásadně mění,“ vysvětluje vedoucí expedice Ladislav Stančo z Ústavu pro klasickou archeologii FF UK. *„Ukazuje se, že právě v helénistickém období byly nově systematicky osídleny dříve téměř liduprázdné podhorské*

oblasti a severní hranice řecko-baktrijského království byla neprodyšně uzavřena před pronikáním kočovníků ze severu. V neposlední řadě definitivně končí 40 let trvající odborná diskuse o hranici baktrijského království: Neležela na řece Amudarji, jak je často uváděno, ale na horských hřebenech Bajsúntau a Kugitang.“

Výzkum probíhá v rámci projektu Neuron Impuls „Na hoře Oxyartově: detekce pevností a refugií z doby Alexandra Velikého ve Střední Asii“. V září bude projekt pokračovat vykopávkami jednoho z těchto sídlišť; všechny výsledky bude tým dr. Stanča prezentovat na mezinárodní konferenci věnované této problematice, která proběhne v listopadu.

kontaktní osoba pro média:

Petr Kukař

petr.kucar@ff.cuni.cz | + 420 770 152 810

foto: FF UK

tisková zpráva (.doc)

